

Uitreiking van de Visser-Neerlandiaprijs aan *Wetenschappelijke Tijdingen*

Op 14 november 1998 werd door het Algemeen Nederlands Verbond (ANV) de Visser-Neerlandiaprijs overhandigd aan *Wetenschappelijke Tijdingen*.

De toekenning van deze betekenisvolle prijs steunde op de waardering voor de historiografische kwaliteit van het tijdschrift.

De plechtige uitreiking, georganiseerd door het ANV-Oost-Vlaanderen onder leiding van de penningmeester Mevrouw An Van Eetvelde-De Moor, had plaats in het provinciehuis in Gent. De plechtigheid werd talrijk bijgewoond door vertegenwoordigers uit de academische, de politieke en de culturele wereld.

Mevrouw De Moor verwelkomde de aanwezigen en beschreef de functie van het Algemeen Nederlands Verbond als samenwerkingsverband tussen Nederland en Vlaanderen. Zij bracht ook hulde aan Jozef Goossenaerts, stichter-oprichter en motor van *Wetenschappelijke Tijdingen* van 1935 tot aan zijn dood in 1963, en aan voormalig hoofdredacteur Em. Prof. dr. Gilbert De Smet.

De academische zitting bestond uit een gelegenheidstoespraak van Matthias Storme (KUL/UIA) over *'De verhouding tussen een beweging en haar geschiedenis – een bewogen verhouding?'*, een *laudatio* door Eric Defoort (KUB) en een dankwoord door redactiesecretaris Frans-Jos Verdoodt. De zitting werd opgeluisterd door muzikale intermezzo's en afgesloten met een receptie.

Matthias Storme beschouwde in zijn gelegenheidstoespraak de bewogen verhouding tussen de Vlaamse beweging en haar geschiedenis: hij beklemtoonde hierbij het fundamentele verschil tussen de geëngageerde (de cultivator of landbouwer) en de wetenschapper (de historicus).

Volgens de referaathouder bestaat deze verhouding vooral uit een verschil in perspectief. Voor de historicus is het verleden een object van zijn studie: hij wil beschrijven *"was wirklich gewesen ist"*. Voor de Vlaamse beweging vormt de geschiedenis een bron van argumenten en middelen, die hem nuttig zijn.

Storme stelde dat de historicus zich hierbij dient te realiseren dat het echter steeds maar om één perspectief op dat verleden gaat: de historicus dient erop te letten dat

de geschiedenis door hem niet gereduceerd wordt tot de waarheid van het heden. En anderzijds dient de culturele en politieke actie historisch onderbouwd te zijn. Volgens de spreker kruisen historicus en activist elkaar wel waar een verhaal over het verleden deel is geworden van de huidige historische werkelijkheid: dit verhaal is uiteraard van een andere orde dan de historische waarheid.

De spreker besloot met te wijzen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid die zowel historicus als activist hebben om elk op hun manier het verleden te herdenken.

Eric Defoort droeg zijn *laudatio* op aan de nagedachtenis van Jozef Goossenaerts, in aanwezigheid van diens dochter Mevrouw Ria Goossenaerts, en lauwerde alle redactieleden van *Wetenschappelijke Tijdingen* uit heden en verleden.

Een lofrede zonder reflectie, zo sprak hij, is voor de redenaar en voor de aanwezigen echter zonder uitdaging. Precies die reflectie mocht op een gelegenheid als deze niet ontbreken:

“Voor ‘Wetenschappelijke Tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse beweging’ geldt het studieobject de geschiedenis van een beweging die op de dag van vandaag nog actief is. In deze situatie loert het gevaar van een geschiedschrijving die onbewust of deels bewust historische elementen wil leveren ter legitimering of ter afkeuring van wat zich vandaag afspeelt, het gevaar van een wetenschappelijk betoog waarin moralisering is binnengeslopen.

Verheerlijking of ontluistering hebben niets te maken met het historisch metier, ook niet als het gaat om de studie ‘op het gebied van de Vlaamse beweging’.”

Eric Defoort besloot zijn reflectie met een suggestie aan het adres van de overheid, naar aanleiding van de recente publicatie van de *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging (NEVB)*. Voor de noodwendige permanente aanvulling, de actualisering en de bestending van alle informatie over de geschiedenis van de Vlaamse beweging biedt volgens hem *Wetenschappelijke Tijdingen* de geschikte omkadering.

Frans-Jos Verdoodt besloot de zitting met een dankwoord aan het adres van het Algemeen Nederlands Verbond voor de toekenning van de prijs aan *Wetenschappelijke Tijdingen*. Hij onderstreepte de verdiensten van al diegenen die het tijdschrift maken tot wat het is: de redactieleden, de auteurs, de omkaderende medewerkers van het Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-nationalisme (ADVN) en de lezers. Hij reageerde tenslotte positief op de suggestie van de vorige spreker over de rol van *Wetenschappelijke Tijdingen* in de ‘nazorg’ van de *NEVB*.

VERSLAGGEVING: VEERLE SCHILTZ